

Тож, слід зазначити, що Кичик К. В., визначаючи поняття «державне замовлення» стверджує, що «державне замовлення – це інструмент задоволення державних потреб» (Кичик К. В. Государственный (муниципальный) заказ как средство государственного регулирования экономики: правовые вопросы: дис... канд. юрид. наук : 12.00.03/ Кичик Кузьма Валерьевич. – М., 2011. – с. 26). В своїй науковій роботі Давлетшина Л. М. стверджувала, що «об'єм державних потреб встановлюється у вигляді державного замовлення» (Давлетшина Л. М. Государственный заказ как инструмент проведения промышленной политики (на примере Республики Татарстан): дис...канд. экон. наук:08.00.05 / Давлетшина Лейсан Мидехатовна. – К. – 2007. – с. 46). Тож, беручи до уваги вищезазначені твердження, слід охарактеризувати державне замовлення як документально затверджену реалізацію державних потреб.

Таким чином, науковці Кичик К. В., Каратанов Л., Курц М. О., Давлетшина Л. М. вважають державні потреби ширшим поняттям, ніж державне замовлення, з якими важко не погодитись.

Отже, приймаючи до уваги всі вищезазначені розмежування поняття «державне замовлення» від інших понять, можна прийти до висновку, що державне замовлення – це господарсько – правовий інститут реалізації Господарського кодексу України, Закону України « Про державне замовлення для задоволення пріоритетних державних потреб» щодо задоволення державних потреб в поставках товарів, виконанні робіт та наданні послуг шляхом реалізації процедури державних закупівель, що регулюється Законом України «Про здійснення державних закупівель».

Дабіжа Я.І.

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
аспірант кафедри господарського права та процесу*

ЩОДО ЗМІСТУ ТА ЗАСОБІВ РЕАЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКО-СТИМУЛЮЮЧОЇ ФУНКЦІЇ ГОСПОДАРСЬКО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ У СФЕРІ ДОГОВІРНИХ ВІДНОСИН

У сфері господарських договірних відносин ефективність правового стимулювання забезпечується не тільки позитивними, але й обмежувачими правовим засобами, серед яких чільне місце посідає господарсько-правова відповідальність, що виступає дієвим інструментом підтримання договірної дисципліни.

Доводиться констатувати, що функції юридичної відповідальності досліджені недостатньо як на загальнотеоретичному, так і на галузевому рівні. Однак, забезпечення суспільного господарського порядку неможливе без належного рівня розуміння цілей, функцій, способів реалізації господарсько-правової відповідальності, чим і зумовлюється актуальність цієї проблематики.

У юридичній літературі поняття договірної відповідальності розуміється неоднаково. Як справедливо зауважує Н. П. Коршунова, «зміст договору визначається не тільки на основі договору, але й на основі положень нормативно-правових актів за відсутності договірного регулювання. Тому зведення договірної відповідальності лише к тим її проявам, що безпосередньо врегульовані в договорі, вбачається невірним та необґрунтованим». (Коршунова Н. П. *Обстоятельства, освобождающие от ответственности за нарушение договора*. Дис. канд. юрид. наук. М., 2007 – 273 с., с. 18). Така інтерпретація цілком корелює із відповідними законодавчими положеннями. Умови, що є обов'язковими відповідно до актів цивільного законодавства, становлять зміст договору згідно із статтею 628 ЦК України. Цивільний кодекс України: Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, NN 40-44

Аналогічне правило містить і частина 1 статті 180 Господарського кодексу України. (Господарський кодекс України: Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, N 18, N 19-20, N 21-22).

Отже, інститут господарсько-правової відповідальності за невиконання/неналежне виконання договорів охоплює як санкції, встановлені за згодою сторін, так і передбачені законом форми відповідальності учасників договірних відносин.

Звертаючись до проблеми визначення змісту стимулюючої функції господарсько-правової відповідальності, слід зауважити, що більшість вчених, які визнають таку функцію, переважно розуміють під нею спонукання боржника до припинення правопорушення та реального виконання зобов'язання через застосування (або загрозу застосування) до нього штрафних санкцій. В. С. Щербина зазначає таке: «Господарсько-правова відповідальність, яка полягає у застосуванні до правопорушника економічних (майнових) санкцій, передбачає спонукання (негативне стимулювання) його і до припинення правопорушення, і до реального виконання зобов'язання. Стимулювання це є негативним у тому розумінні, що особа, яка вчинила господарське правопорушення, несе певні майнові витрати внаслідок застосування до неї економічних санкцій». Подібної позиції дотримується і Б. М. Грек, на думку якого «Стимулююча функція полягає в застосуванні до правопорушника адміністративних чи майнових санкцій, передбачає спонукання (негативне стимулювання) його до припинення протиправних дій чи бездіяльності та до реального виконання зобов'язань». (Електронний ресурс: Рішення Конституційного суду України у справі у справі № 18-рп/2012 (справа про стягнення заборгованості з підприємств паливно-енергетичного комплексу). Доступ до джерела: <http://www.ccu.gov.ua/uk/doccatalog/list?currDir=192387>)

В. А. Хохлов стверджує, що «У найбільшому ступені стимулюючи ознаки властиві неустойці, що за своєю природою покликана через механізм майнових інтересів спонукати до належної поведінки». [11, с. 63] Вба-

часться, що таке розуміння стимулюючої функції господарсько-правової відповідальності не зовсім відповідає сутності правового стимулювання. О. В. Малько переконливо доводить, що «на інформаційно-психологічному рівні правові стимули являють собою лише позитивні засоби (дозволи, пільги, привілеї, імунітети, надбавки, доплати, компенсації, заохочення тощо) та не повинні включати засоби негативні (заборони, обов'язки, зупинення, запобіжні заходи, ліміти, заходи примусу тощо), що не відносяться до правових обмежень, оскільки є іншою стороною управлінського процесу.» (Малько А. В. Стимулы и ограничения в праве: теорет-информ. аспект. – 2-е изд. перераб. и доп. – М., Юристі, 2004. – 250 с., с. 52)

Погоджуючись з цими аргументами, слід визнати, що спонукання зобов'язаної сторони шляхом загрози застосування заходів примусу (тим більше, їх безпосереднє застосування) навряд чи можна розглядати як прояв стимулювання. Отже, змістовне навантаження стимулюючої функції господарсько-правової відповідальності у сфері договірних відносин потребує переосмислення.

Серед правостимулюючих засобів господарсько-правової відповідальності у сфері договірних відносин доцільно виділити наступні: заохочувальні санкції; оціночні санкції; правові виключення із загального механізму застосування господарсько-правової відповідальності, що полягають у закріпленні особливих підстав, обсягу та порядку реалізації заходів господарсько-правової відповідальності за невиконання чи неналежне виконання договорів.

Єфименко М. М.

*Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана,
аспірантка кафедри правового регулювання економіки
юридичного факультету ДВНЗ*

АНАЛІЗ ГАТС ЯК ДЖЕРЕЛА МІЖНАРОДНОГО ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ДОГОВОРУ АУТСОРСИНГУ

Стрімкий розвиток ринкових відносин викликав появу у вітчизняних суб'єктів господарської діяльності інтересу, а згодом і певної необхідності у запозиченні ефективних функціонуючих управлінських та організаційних схем, які успішно застосовуються іноземними суб'єктами. Разом з цим, динаміка господарських відносин та поява нових форм взаємодії між суб'єктами господарювання у сфері послуг зумовили необхідність використання договорів аутсорсингу.

Також, формування таких відносин пов'язане з необхідністю аналізу та встановлення перспектив розвитку правового регулювання аутсорсингової діяльності. У зв'язку з цим і викликана необхідність дослідження правового регулювання договору аутсорсингу як правочин з надання послуг в міжнародно-правовому аспекті. Разом з нормами внутрішнього за-